

Krzysztof
Witkowski

Ratusz w Kole

Ratusz w Kole

Autor: Krzysztof Witkowski

Koło 2025

Skład i druk: Presilo Studio s.c.; presilo.pl

Wydawca:

Gmina Miejska Koło
ul. Stary Rynek 1
62-600 Koło

www.kolo.pl

Znajdź nas na

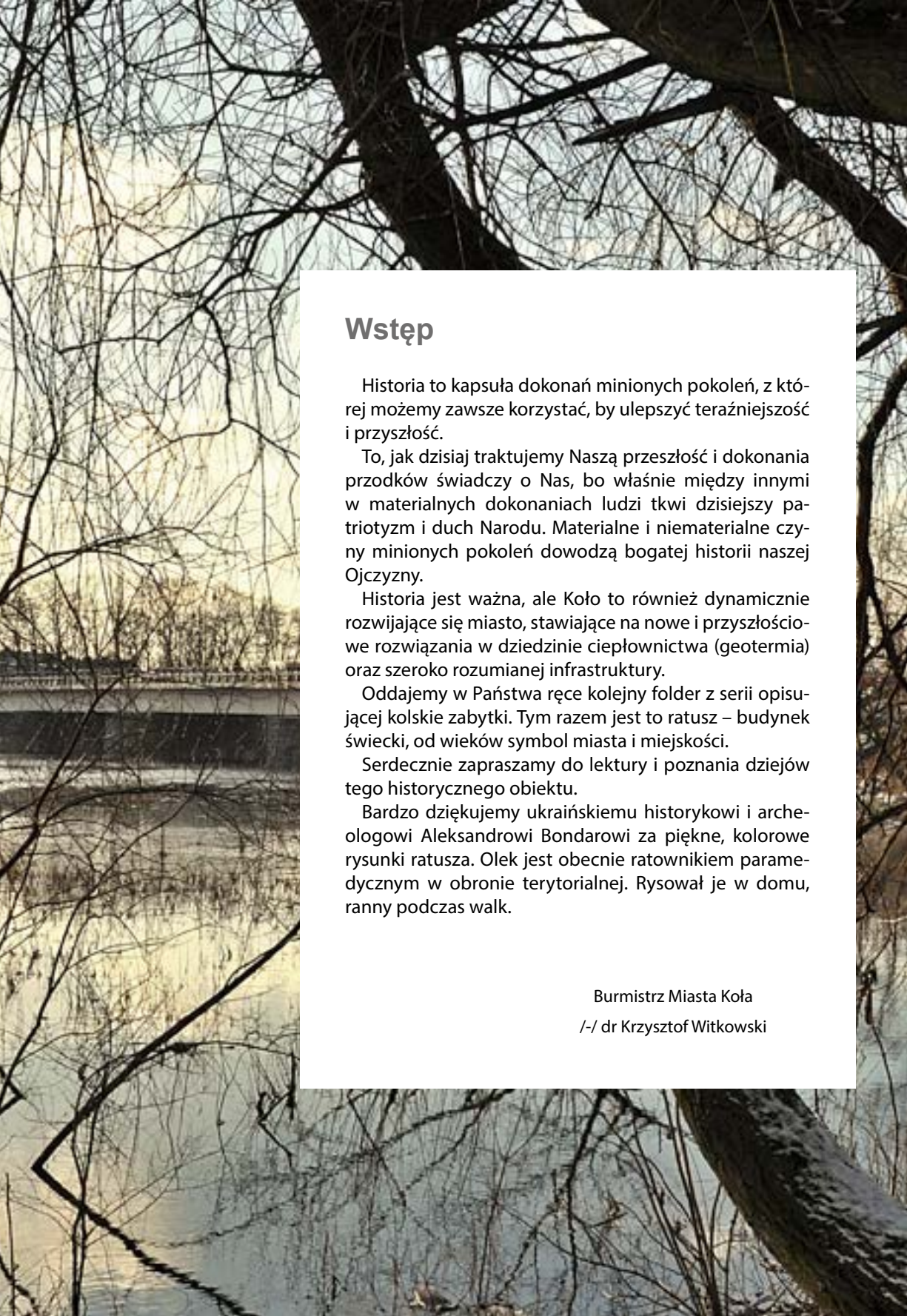

Zdjęcia: Roch Adamkiewicz, Dorota Gołdych,
Grzegorz Koźmic, Piotr Śniegocki, Krzysztof
Witkowski, Katarzyna Wojtysiak.

Materiały wykorzystane w publikacji pochodzą z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Państwowego w Poznaniu, Archiwum Państwowego w Łodzi, Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Kórnickiej PAN, monografii autorstwa M. Rawity-Witanowskiego, „Wielkopolskie miasto Koło – jego przeszłość i pamiątki”, Piotrków 1912, Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole, Mazowieckiej Biblioteki Cyfrowej, Klasztoru OO. Bernardynów w Kole oraz ze zbiorów Panów: Pawła Adamkiewicza, Rafała Marciniaka, Piotra Śniegockiego i własnych Autora.

ISBN 978-83-964220-2-6

Wstęp

Historia to kapsuła dokonań minionych pokoleń, z której możemy zawsze korzystać, by ulepszyć teraźniejszość i przyszłość.

To, jak dzisiaj traktujemy Naszą przeszłość i dokonania przodków świadczy o Nas, bo właśnie między innymi w materialnych dokonaniach ludzi tkwi dzisiejszy patriotyzm i duch Narodu. Materialne i niematerialne czyny minionych pokoleń dowodzą bogatej historii naszej Ojczyzny.

Historia jest ważna, ale Koło to również dynamicznie rozwijające się miasto, stawiające na nowe i przyszłościowe rozwiązania w dziedzinie ciepłownictwa (geotermia) oraz szeroko rozumianej infrastruktury.

Oddajemy w Państwa ręce kolejny folder z serii opisującej kolskie zabytki. Tym razem jest to ratusz – budynek świecki, od wieków symbol miasta i miejscowości.

Serdecznie zapraszamy do lektury i poznania dziejów tego historycznego obiektu.

Bardzo dziękujemy ukraińskiemu historykowi i archeologowi Aleksandrowi Bondarowi za piękne, kolorowe rysunki ratusza. Olek jest obecnie ratownikiem paramedycznym w obronie terytorialnej. Rysował je w domu, ranny podczas walk.

Burmistrz Miasta Koła

/-/ dr Krzysztof Witkowski

Lokacja miasta i powstanie samorządu miejskiego

*Dyplom księżnej Anny sochaczewskiej z 22 IX 1477 r.
potwierdzający przywilej lokacyjny Koła.
Archiwum Główne Akt Dawnych
w Warszawie, nr 3550.*

Pierwsza wzmianka o Kole w źródłach historycznych pochodzi z 24 lutego 1330 r. Wtedy to, w dokumencie lokacyjnym pobliskiego Osieka Wielkiego wystawionym przez Jaranda herbu Pomian, świadczy niejaki Piotr z Koła.

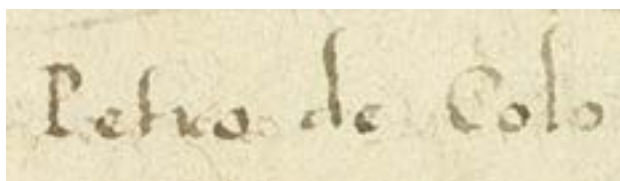
Prawdopodobną przyczyną tego, że osada została określona nazwą „Koło” był fakt, że otoczona była korytem rzeki Warty tworzącym wyspę.

Można przypuszczać, że Koło było wówczas prywatną własnością Piotra, który był najprawdopodobniej również z rodu Pomianów.

W nieznanych bliżej okolicznościach Koło przeszło do rąk królewskich. Wiązało się to zapewne z planami króla budowy tu zamku i strategicznej roli przeprawy przez Wartę. Dokument lokacyjny miasta wystawił król Kazimierz Wielki w dniu 18 lipca 1362 r. na zam-

ku w Dobczycach. Koło zostało lokowane na prawie magdeburskim. Oryginał dyplomu nie zachował się do Naszych czasów. Jego treść znamy m. in. z dokumentu ks. Anny sochaczewskiej z 22 września 1477 r., w którym, na prośbę mieszczanina kolskiego Marcina Ostrka, potwierdziła przywilej lokacyjny. Proces lokacyjny przebiegł pomyślnie.

Jeśli chodzi o rozwój architektoniczny, to w połowie XIV w. zaczęto wznosić zamek, leżący poza granicami miasta (najpierw obronno-mieszkalny donżon). Jak głosi tradycja, w 1409 r. konsekrowano kościół Farny. W 1466 r. przybyli do Koła franciszkanie obserwanci, zwani potocznie bernardynami. W 1419 r. konsekrowano również kościół i szpital św. Ducha (nieistniejący już). Później osadnictwo przesuwano się za rzekę Wartę.

*Fragment dokumentu z 24 lutego 1330 r.
z wzmianką o Piotrze z Koła: „Petro de Colo”.
Archiwum Główne Akt Dawnych
w Warszawie. Metryka Koronna, sygn. 91.*

Z pewnością w początkowym okresie pozycja wójta była silna. Jednakże dążenie mieszczan do uzyskania większego wpływu na sytuację miasta powoduje upadek znaczenia urzędu wójtowskiego. Mieszkańcy zaczynają wybierać swoich przedstawicieli w postaci rady miejskiej z obieralnym burmistrzem na czele. Samorządy miejskie dążą do wykupowania dziedzicznych wójtostw. W pewnym momencie dochodzi do dualizmu władzy w mieście i do wykształcenia się sił przeciwnych. Jedną reprezentował wójt z ławą, drugą burmistrz z radą. Organem samorządu nie był wójt, ponieważ nie powoływała go gmina i pozostawał w całkowitej zależności od pana feudalnego. Kiedy ogół obywateli

li wyłonił własne przedstawicielstwo w postaci rady miejskiej, stała się ona autonomicznym organem samorządu miejskiego. Powstanie rad miejskich wpłynęło na zróżnicowanie się miast i wsi, gdyż do tej pory granica między tymi dwoma rodzajami osad była płynna. Dopiero rada miejska stała się organem typowym dla miasta, który na wsi nie miał żadnego odpowiednika. Najwcześniejsza informacja o istnieniu w Kole burmistrza i rady miejskiej pochodzi z 30 maja 1461 r. (spór pomiędzy miastem a zakonem Bożogrobców o prawo patronatu nad kaplicą św. Ducha). Burmistrzem jest wtedy Piotr, a rajcami: Jan, Marcin Krupa, Maciej Bagno i Stanisław Zawily.

*Dokument Stolicy Apostolskiej z 30 maja 1461 r.,
w którym po raz pierwszy
wymienione są władze Koła.
Biblioteka Jagiellońska, dokument nr 57.*

Kilkanaście lat później (2 kwietnia 1478 r.) samorząd miejski, za zgodą ks. Anny, wykupuje dziedziczne wójtostwo za 520 grzywien. Ówczesny burmistrz nazywał się Jakub Kwiatkowski. Rada miejska, tak jak w 1461 r., liczyła czterech rajców, byli to: Wojciech Skowronek, Jan Prandota, Wojciech Stary i Wojciech Gielunowski. Dnia 13 czerwca 1487 r. widzimy władze miasta w składzie: burmistrz Marcin Gawin oraz rajcy: Jan Rymarz, Jan Prandota, Jan Byczka i Piotr Kobyłka. W 1491 r. skład władz miasta był następujący: burmistrz Piotr Kobyłka, rajcy: Jan

Rymarz, Prandota Snobania i Wawrzyniec Maczek. Rok później, tj. 13 kwietnia 1492 r., burmistrzem jest Jan Rymarz, a rajcami: Stefan Łazarz, Piotr Kobyłka, Jan Byczka i Maciej Szoldra.

W II poł. XV w. Koło było jednym z najpotężniejszych miast Wielkopolski. Przyczyną były obradujące tutaj sejmy walne oraz fakt, że przez miasto przebiegało kilka kluczowych szlaków handlowych. Stan prosperity istniał do II połowy XVI stulecia. Miało to niewątpliwie wpływ na aspiracje władz miejskich i mieszczan do posiadania swojego ratusza.

*Dokument ks. Anny sochaczewskiej z 2 kwietnia 1478 r.
Potwierdzenie sprzedaży wójtostwa kolskiego.
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie.
Zbiór Dokumentów Pergaminowych, dokument nr 3809.*

Słowo „ratusz” pochodzi od niemieckiego słowa „rathaus” (dom rady). Na adaptację tego słowa niewątpliwie wpływ miało niemieckie prawo lokacyjne, na którym zakładano miasta w Polsce. Powstawanie ratuszy miało ścisły związek z kształtowaniem się organów samorządu miejskiego (rady i burmistrza).

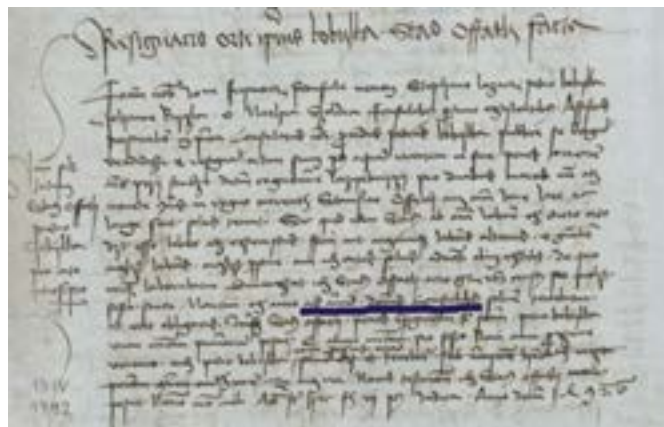
Obecnego budynku ratusza nie było na pewno przed 6 lutego 1502 r. Wtedy to król Aleksander Jagiellończyk nadaje miastu nowy przywilej lokacyjny, w którym pisze m. in.:

„aby ciż mieszczanie nasi dostąpili łaski większej naszej dobroci i łaskawości, plac dworu naszego królewskiego, który jest w środku rynku tegoż miasta i który królowie poprzednicy nasi dla swojego przyjazdu w tym miejscu przebywając używali, jak długo na tymże placu był zbudowany dwór dla przybycia królewskiego, który jednak od długiego czasu aż do dziś stał bez budynku, przeto tenże plac i całe jego miejsce, nie zachowując dla nas w nim nic z własności, tym mieszczanom dla zbudowania ratusza, kramów i jatek daliśmy...”

Być może funkcję protoratusza spełniał właśnie ten dwór, lub inny budynek w obrębie rynku. Świadczą o tym wcześniejsze zapiski źródłowe. I tak, w dokumencie wystawionym 29 czerwca 1478 r. przez burmistrza i radę miejską mowa jest o czynszach i dochodach „ratusza (...) miasta Koła”. Chodzi o dochody miasta, jednakże nie zostałyby użyte w dokumencie słowo „ratusz”, gdyby faktycznie nie było w mieście budynku pełniącego taką funkcję. Kolejną wzmianką jest zapiska z 13 kwietnia 1492 roku, z księgi miejskiej Koła, z której wynika, że mieszczanin Stanisław Offath ma płacić 8 groszy czynszu za ogród do „domu panów rajców”.

Treść dokumentu lokacyjnego miasta z 6 II 1502 r. wciągniętego do Metryki Koronnej. Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie. Metryka Koronna 17.

Akta miasta Koła. Fragment księgi ławniczej kolskiej z lat 1480-1544 (zapiska z 1492 r., w której wspomniano o „domu panów rajców”). Archiwum Państwowe w Poznaniu, sygn. I 1, s. 17.

Ratusz kolski został wybudowany w I poł. XVI wieku w stylu gotyckim, na planie prostokąta o wymiarach 21,8 x 11 m. Wcześniej, na jego miejscu stał dwór królewski (prawdopodobnie drewniany lub drewniano-gliniany), który służył monarchom podczas ich bytności w Kole. Budynek ratusza był i jest budowlą dwukondygnacyjną, podpiwniczoną. Ściany zewnętrzne ozdobione były pierwotnie ornamentem dużych rombów układanych z ciemnych zendrówek.

Fragment zachodniego muru ratusza odsłonięty podczas prac budowlanych. Wyraźnie widoczny ornament rombowy z cegieł zendrówek.

Hipotetyczny wygląd pierwotnego ratusza. Rys. A. Bondar.

W północno-zachodnim narożniku powstała wieża o podstawie kwadratowej, która przechodziła wyżej w ośmiobok. Nie była podpiwniczona, a ozdobiona takim samym ornamentem jak budynek główny. Nie powstała w tym samym czasie, co budynek główny. W XVII w. zwieńczona była spiczastym dachem, pod którym biegł drewniany ganek. Niżej umieszczono więzienie miejskie. Na parterze ratusza były sklepy, a na piętrze pomieszczenie dla rady miejskiej i wójtowskiej.

*Hipotetyczny wygląd ratusza po dobudowaniu wieży.
Rys. A. Bondar.*

Fragment XVII-wiecznej ryciny autorstwa E. Dahlberga, zamieszczonej w kronice S. Puffendorfa.

Jest to najstarszy widok Koła.

Na pierwszym planie niewielki kościół i klasztor OO. Bernardynów, dalej brama miejska (tzw. Kaliska), kościół parafialny, zabudowa mieszkalna i ratusz z mylnie dorysowanym krzyżem. Ze zbiorów Muzeum Technik Ceramicznych w Kole.

Budynek niejednokrotnie płonął. Podczas pożaru w roku 1775 ogień był tak silny, że stopił się dzwon zegarowy na wieży.

Prawdopodobnie po tym pożarze przystąpiono do restauracji budynku w stylu barokowym, zachowując jednak jego mury zewnętrzne. W 1789 r. prace budowlane były już zakończone. Barokowy wówczas ratusz posiadał przy trzech narożnikach potężne szkarpy, wzmacniające ściany budynku.

*Prawdopodobny wygląd ratusza
w końcu XVIII wieku.
Rys. A. Bondar.*

Po tym remoncie budynku powieszono nowy dzwon, który podziwiać możemy do dnia dzisiejszego wchodząc na wieżę. Wykonano go w 1783 r. z inicjatywy burmistrza Jana Świderskiego. Napis wokół klosza u góry dzwonu brzmi: „Dla jedynego Boga chwały uczyniony przeze mnie Franza Kriegera z Torunia. Roku Pańskiego 1783”. Natomiast u dołu znajduje się następujący tekst: „Pan Jan Świdorski”.

Oprócz dzwonu ratusz posiadał również nowy zegar. Miał on nawet swojego dozorcę, któremu magistrat płacił pensję w wysokości 120 złotych (1826 r.).

Wiemy również, że do Koła przybywał zawsze na zimę szwadron wojska, który rezydował właśnie w odwachu przy ratuszu. Budynek ten został w 1825 r. wyremontowany.

Dzwon na wieży kołomyjskiego ratusza.

Odbudowa z końca XVIII stulecia nie była chyba solidna. Od 1824 r. trwały starania o remont i restaurację ratusza. W 1829 r. stał opustoszały, gdyż groził zawaleniem. Projekt odbudowy przedstawił Franciszek Reinstein – ówczesny budowniczy województwa kaliskiego.

Po poprawkach Henryka Marconiego, w latach 1835-1837, dokonano kolejnej przebudowy i rozbudowy ratusza, w wyniku której otrzymał on wystrój klasycystyczny. Budynek został pokryty tynkiem. Elewacje opasane zostały gzymsem. Okna dolnej kondygnacji otrzymały zamknięcie półkoliste, a górnej prostokątne. Zmieniono wówczas nieco układ pomieszczeń na piętrze. Zlikwidowano szkarpy narożne. Od zachodu dobudowano dwa skrzydła (obecnie odbudowane).

Od wschodu wzniesiono portyk zwieńczony trójkątnym szczytem, wsparty na czterech kolumnach. Pod portykiem na pierwszym piętrze umieszczono balkon. W ten sposób elewacja wschodnia stała się wejściową. Nadbudowano też o jedno piętro kwadratową podstawę wieży.

W II połowie XIX w. dokonano jeszcze kilku ważnych remontów, m. in. w latach 1851-1853 rozebrano nowe skrzydło ratusza i postawiono ponownie, po uprzednim wzmocnieniu gruntu przez wbicie pali. Pracami kierował Mojżesz Flotto.

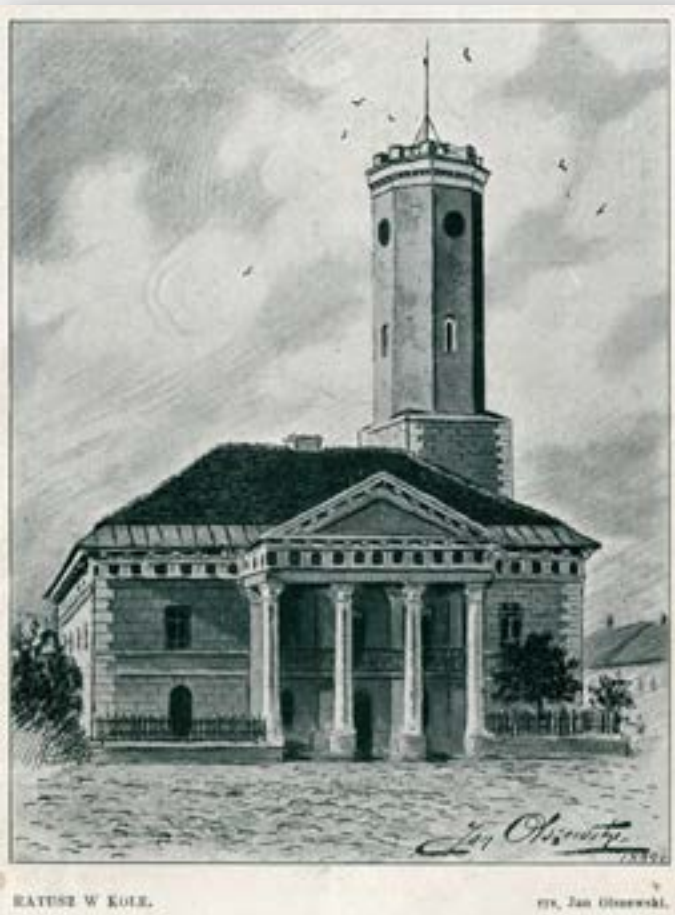

Henryk Marconi - (ur. 07 stycznia 1792 r. w Rzymie, zm. 21 lutego 1863 r. w Warszawie) – włoski architekt od 1822 r. czynny w Polsce, przedstawiciel klasycyzmu. Jeden z najwybitniejszych architektów pierwszej połowy XIX wieku tworzących na ziemiach polskich. „Tygodnik Ilustrowany” (1863), t. 7, nr 186. Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa (dostęp: 18.09.2022 r.).

Ratusz kolski na litografii Karola Wilhelma Hindemitha z Kalisza, „Księga pamiątkowa Guberni Kaliskiej” z 1883 roku.

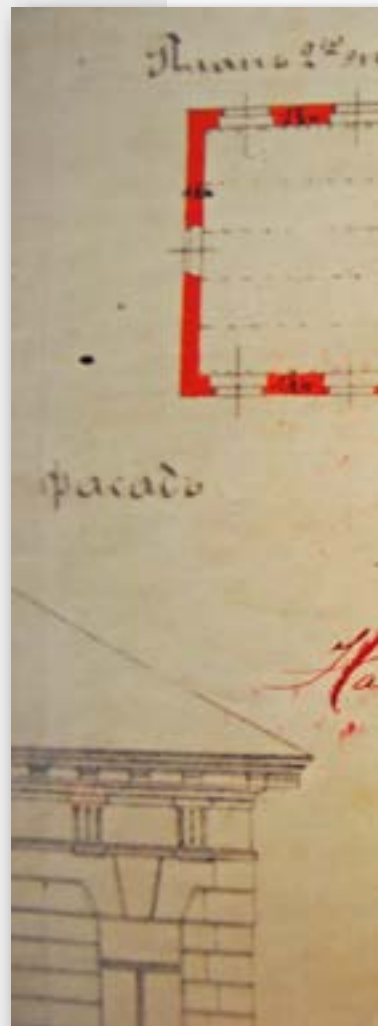
Karol Wilhelm Hindemith (ur. 12 września 1810 r. w Jaworze, zm. 19 lutego 1890 r. w Kaliszu) – polski drukarz niemieckiego pochodzenia.

Rycina autorstwa Jana Gwalberta Olszewskiego (1873-1943)
zamieszczona w wydanej w 1912 r. monografii
M. Rawity - Witanowskiego, „Wielkopolskie miasto
Koło – jego przeszłość i pamiątki”.

Jan Gwalbert Olszewski (1873-1943).
„Wędrowiec”, R. 38 (1900), nr 17, s. 328.
Mazowiecka Biblioteka
Cyfrowa (dostęp: 19.11.2022 r.).

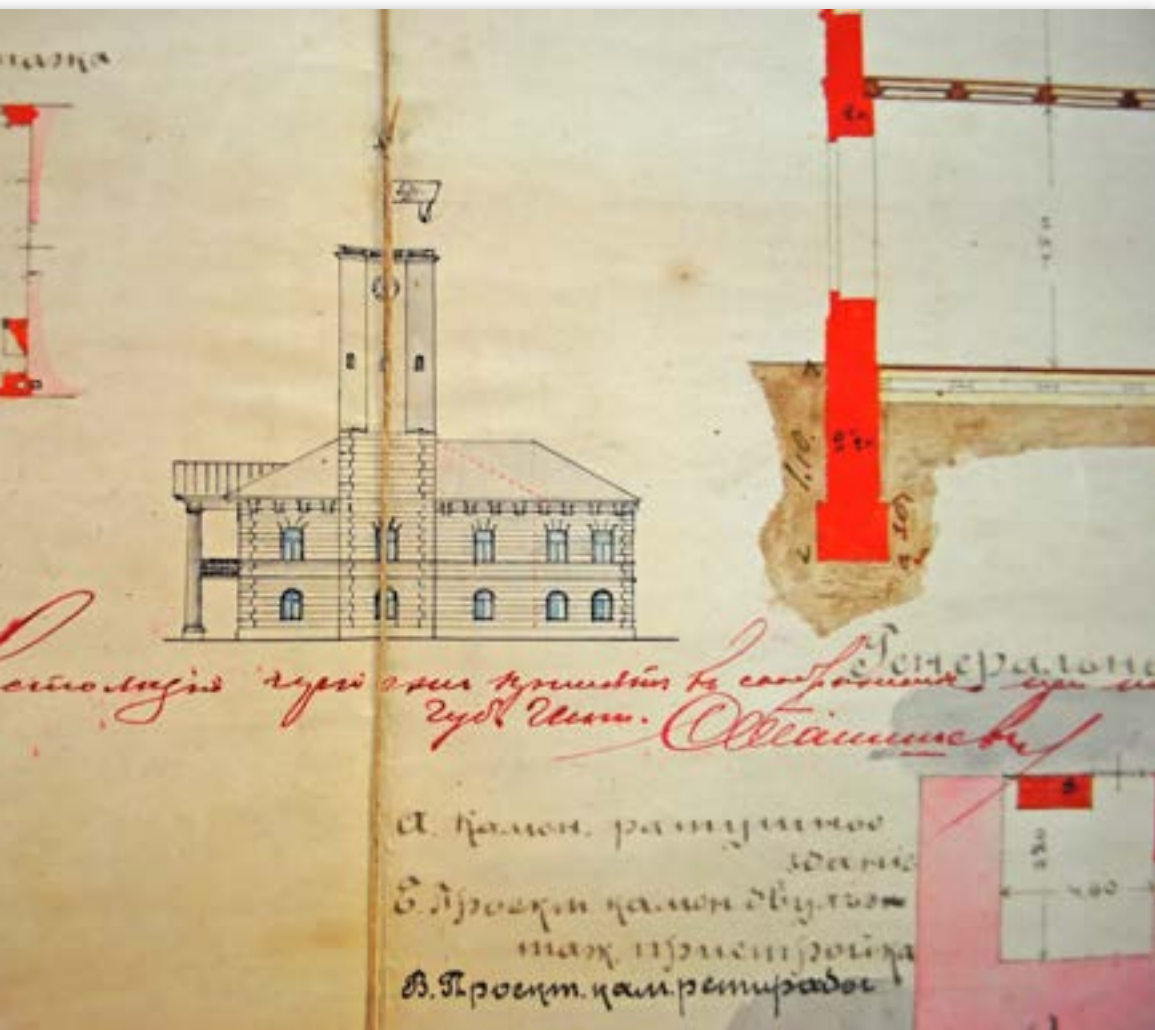

W 1914 r. rozbudowano skrzydło północne w kierunku zachodnim, dobudowując parterowy budynek.

Kolski ratusz. Rysunek z czasopisma „Kłosy” (1888 r.).
 Autor: Walery Brochocki.
 Ze zbiorów Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole.

Plany rozbudowy ratusza z 1914 r. Rząd Gubernialny Kaliski.
 Archiwum Państwowe w Łodzi, sygn. 4582.

*Ratusz wkrótce po zawaleniu.
Fot. R. Adamkiewicz. Ze zbiorów
jego syna Pawła Adamkiewicza.*

W dniu 25 maja 1987 r. zdarzyła się katastrofa budowlana. Zawaliła się wieża, niszcząc północną część budynku gotyckiego i część północno-zachodnią, XIX-wieczną. Pozostała część XIX-wieczna była na tyle uszkodzona, że ją rozebrano.

Co do przyczyn katastrofy były one wielorakie. Niekorzystny był ówczesny ruch samochodów ciężarowych biegnący obok budynku ratusza. Niebezpieczne było również obciążenie wieży ratusza dodatkową konstrukcją anteny przekaźnika TV. Biorąc pod uwagę wielokrotne poprzez stulecia przemurowywanie dolnych partii wieży, katastrofa była nieunikniona.

*Moment montażu przekaźnika
telewizyjnego na wieży ratusza w 1960 r.
Fot. R. Adamkiewicz. Ze zbiorów
jego syna Pawła Adamkiewicza.*

Ostatecznie, dzięki wysiłkowi wielu osób, stowarzyszeń i władz miasta wielu kadencji, ratusz odbudowany został w całości w 2011 roku.

Ratusz poprzez wieki

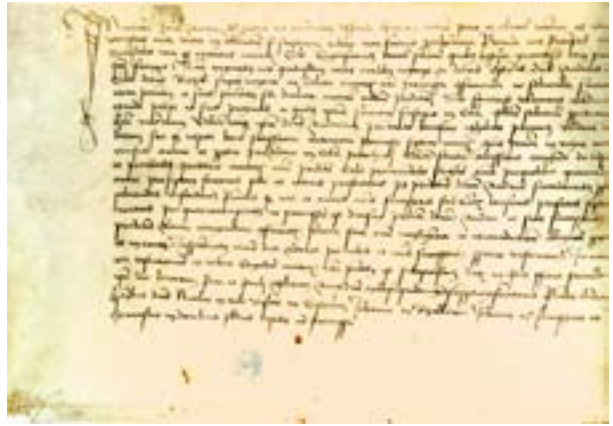
Ratusz to nie tylko budynek, to również jego funkcje i społeczność miejska, której służy. Ratusz to przede wszystkim siedziba władz miasta i kancelarii miejskiej, gdzie przygotowywano wszelakie dokumenty publiczne oraz prowadzono rachunki miejskie. Pierwsza wzmianka o kolskiej kancelarii miejskiej pochodzi z 1478 r.

W specjalnych księgach notowano sprawy sądowe, testamenty mieszczan oraz rozporządzenia prawami własności (sprzedaż, dzierżawa). Ponadto odnotowywano osoby, którym nadano obywatelstwo miejskie.

Najstarsze zachowane zapisy w kolskiej księdze ławniczej (wójtowskiej) sięgają 1480 r., a następnie mamy lata 1491-1493. Jak sądziła śp. Prof. Izabela Skierska księga ta prowadzona była już wcześniej.

Obywatel miasta stykał się z kancelarią niemal przy każdym ważnym dlań wydarzeniu, od młodości do śmierci. W kancelarii uzyskiwał list dobrego urodzenia, gdy wybierał się na wędrowną czeladniczą lub zamierzał osiąść w innym mieście. To tutaj zeznawał testament. Oprócz ksiąg i dokumentów przechowywano w ratuszu inne symbole i atrybuty miasta, w tym pieczęcie.

Najstarsza, jak do tej pory, znana pieczęć Koła pochodzi z 1625 r. Jest to pieczęć opłatkowa i widnieje na dokumencie władz miasta z 1625 r. W legendzie pieczęci biegnie nieczytelny już napis, który brzmiał prawdopodobnie: *sigillum civitatis colensis* (pieczęć miasta Koła). Jeśli chodzi o przedstawienie herbu miasta, różni się ono minimalnie od obecnego herbu. Przede wszystkim w herbie staropolskim koło ma 9 szprych, a obecnie 8. Ponadto w dawnym wieżyczki strzelnicze wyrastają z boków koła, natomiast teraz wychodzą bardziej z części środkowej koła.

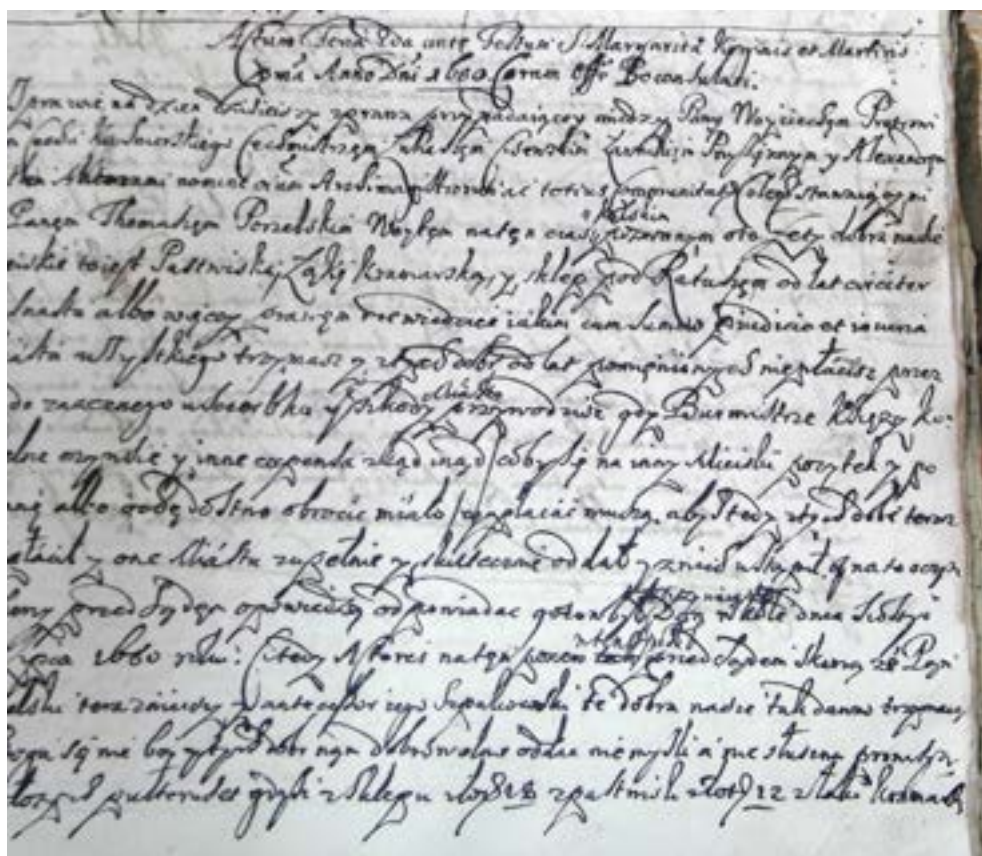
Najstarszy zachowany dokument sporządzony przez kancelarię miejską. Wystawili go burmistrz i rada miejska 29 czerwca 1478 r. Biblioteka Kórnicka PAN, nr 197.

Najstarsza zapiska w księdze miejskiej Koła datowana na 10 listopada 1480 r. Archiwum Państwowe w Poznaniu.

Najstarszy wizerunek herbu miasta Koła z 1625 roku. Księgi grodzkie konińskie, Archiwum Państwowe w Poznaniu.

Wpis w księdze miejskiej z 1680 r. w sprawie przeciw wójtowi o m.in. bezprawne trzymanie sklepu w ratuszu.
Archiwum Państwowe w Poznaniu. Akta miasta Koła, sygn. I 1.

W przyziemiu ratusza oraz wokół niego znajdowały się również kramy kupieckie. W 1680 r. wybuchł spór przeciwko wójtowi Tomaszowi Porzelskiemu o to, że wójt od wielu lat „prawem nie wie- dzieć jakim” trzyma sklep pod ratuszem, pastwiska i łąkę zwaną „kramarską” nic nie płacąc.

W wieży ratuszowej znajdowało się więzienie miejskie, dwukondygnacyjne. Do jednego prowadziły drzwi drewniane – więzienie lżejsze, a do drugiego – więzienia cięższego, zwanego *in fundis* – drzwi żelazne. Było ono cięższe również dlatego, że znajdowało się niżej. Bardziej tam doskwierały wilgoć i zimno. W 1768 r. starosta kolski Rafał Gurowski „wykazał się miłosierdziem” i na prośbę mieszczan kolskich uwolnił z „wieży dolnej”

Portret starosty kolskiego Rafała Gurowskiego
namalowany w 1780 roku.
Sprawował swój urząd w latach 1746-1793.
Ze zbiorów Klasztoru OO. Bernardynów w Kole.

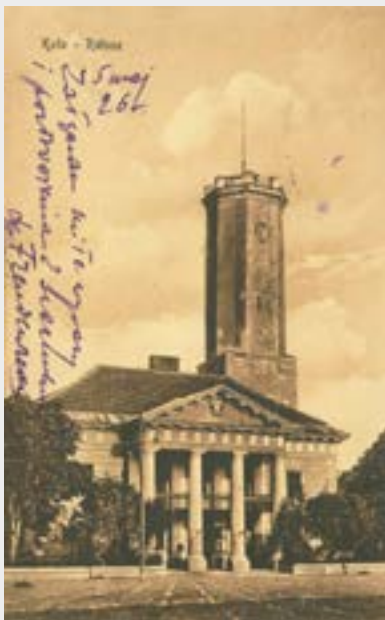

obywatela miasta Kamińskiego, osadzonego za obrazę starosty. Zastrzegł jednak w swoim dekrete, że gdyby skazany, a teraz uwalniany, nadal lżył przeciw starości, ma być z powrotem osadzony na pół roku.

W ratuszu przechowywano także wagę miejską oraz wzorce miar.

W okresie międzywojennym, podobnie jak w przeszłości, ratusz był siedzibą władz miejskich oraz miejscem zamieszkania burmistrza.

*Kolski ratusz na widokówce wydanej nakładem drukarni F. Bierzwińskiego.
Data korespondencji 13.08.1915 r.
Ze zbiorów Muzeum Technik Ceramicznych w Kole.*

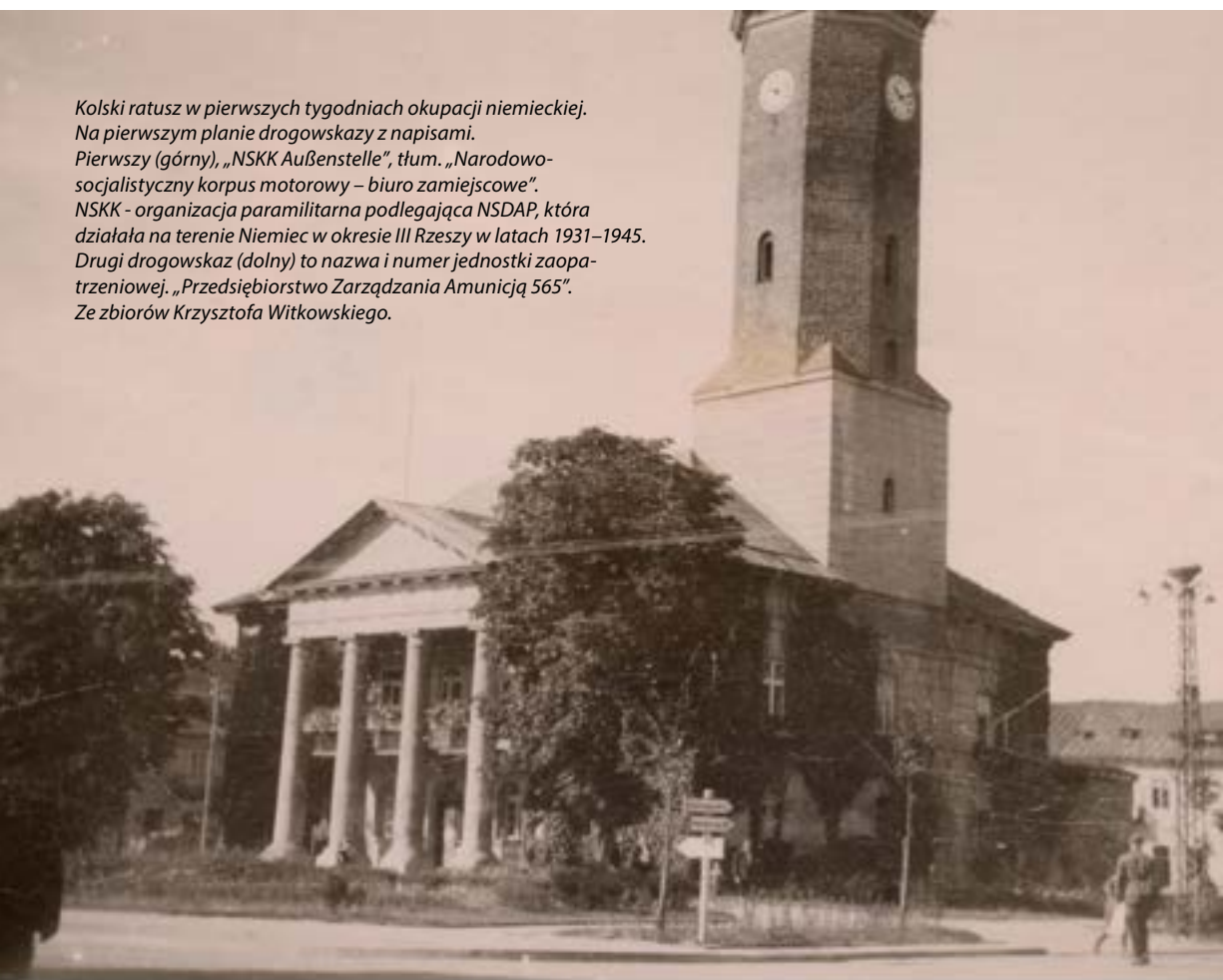

*Widokówka wydana nakładem Księgarni T. Męczyńskiego. Fot. W. Januszewicz.
Data korespondencji 05.05.1926 r.
Ze zbiorów Muzeum Technik Ceramicznych w Kole.*

*Widokówka. Fot. A. Stupay.
Data korespondencji 25.08.1932 r.
Ze zbiorów Muzeum Technik Ceramicznych w Kole.*

*Kolski ratusz w pierwszych tygodniach okupacji niemieckiej.
Na pierwszym planie drogowskazy z napisami.
Pierwszy (górny), „NSKK Außenstelle”, tłum. „Narodowo-
socjalistyczny korpus motorowy – biuro zamiejscowe”.
NSKK - organizacja paramilitarna podlegająca NSDAP, która
działała na terenie Niemiec w okresie III Rzeszy w latach 1931–1945.
Drugi drogowskaz (dolny) to nazwa i numer jednostki zaopa-
trzeniowej. „Przedsiębiorstwo Zarządzania Amunicją 565”.
Ze zbiorów Krzysztofa Witkowskiego.*

Podczas okupacji burmistrz nie mieszkał w ratuszu, lecz miał swoje mieszkanie przy ul. Żelaznej 20.

*Ratusz i jego otoczenie
w latach 60-tych XX w.
Fot. R. Adamkiewicz.
Ze zbiorów jego syna
Pawła Adamkiewicza.*

*Ratusz w okresie okupacji niemieckiej.
Widokówka. Fot. „Wimar” Poznań.
Data korespondencji 15.06.1940 r.
Ze zbiorów Rafała Marciniaka.*

*Zdjęcie ratusza w okresie
okupacji niemieckiej.
Ze zbiorów Rafała Marciniaka.*

Widokówka wydana przez Biuro
Wydawnicze RUCH, wysłana w 1967 r.
Fot. P. Krassowski.
Ze zbiorów Krzysztofa Witkowskiego.

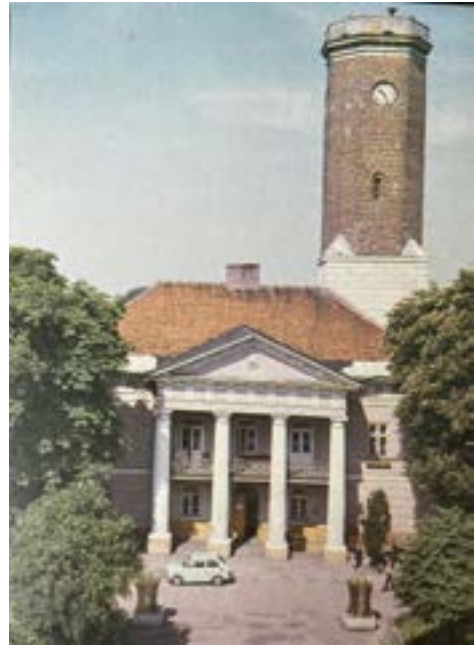

Na murach Ratusza znajdują się również pamiątkowe tablice.

Widokówka wydana w latach 60-tych
przez Biuro Wydawnicze RUCH.
Fot. T. Hermańczyk.
Ze zbiorów Krzysztofa Witkowskiego.

Pocztówka wydana w latach 80-tych (przed
1987 r.) przez Krajową Agencję Wydawniczą.
Fot. J. Malinowski.
Ze zbiorów Krzysztofa Witkowskiego.

Sala sesyjna.

Ratusz, tak jak dawniej, jest obecnie siedzibą Burmistrza, Urzędu Miasta i Rady Miasta oraz miejscem udzielania ślubów.

Oprócz funkcji administracyjnych, spełnia również funkcję kulturotwórczą. W jego murach czynne są wystawy, a w sali sesyjnej odbywają się sesje naukowe i inne wydarzenia kulturalne.

Sala ślubów.

Dnia 10 listopada 2015 r. otwarta została stała ekspozycja kolskiego fajansu. Projekt ten rozpoczęty został w 2014 r. przez Krzysztofa Witkowskiego, ówczesnego dyrektora kolskiego muzeum przy wsparciu ówczesnych władz miasta. W 2014 r. wyremontowano salę oraz zakupiono gabloty i ścianki działowe. W lutym 2015 r. zostały zebrane wszystkie materiały historyczne na wystawę. Autorami koncepcji ekspozycji byli Krzysztof Witkowski oraz Bartłomiej Grzanka, ówczesny adiunkt w kolskim muzeum. Projekty graficzne na wystawę wykonała Olga Głowacka.

Stala ekspozycja Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole na poddaszu Ratusza.

W podziemiach ratusza powstała galeria prezentująca burmistrzów i naczelników miasta Koła oraz honorowych obywateli i zasłużonych dla miasta.

Obecnie ratusz można zwiedzać pod okiem społeczników – członków Stowarzyszenia Przyjaciół Miasta Koła n. Wartą, którzy w okresie od wiosny do jesieni, w pierwszą niedzielę miesiąca oraz w miarę potrzeby w innym czasie, oprowadzają wszystkich chętnych. Dużą atrakcją jest podziwianie panoramy miasta z ratuszowej wieży.

Motyw ratusza wykorzystywany był również na produktach kolskiej Fabryki Fajansu.

Obiekty ze zbiorów Muzeum
Technik Ceramicznych w Kole.

Ze zbiorów Piotra Śniegockiego.

Krzysztof Witkowski

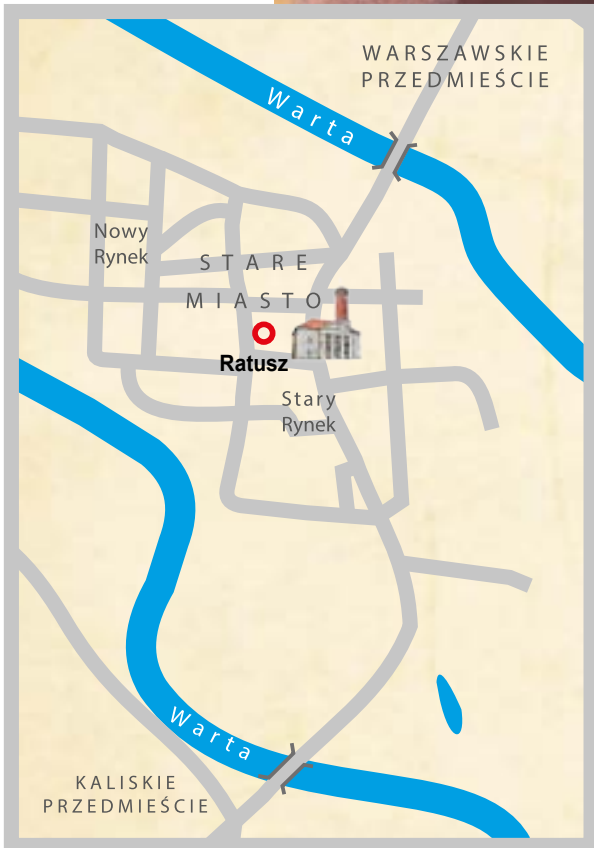
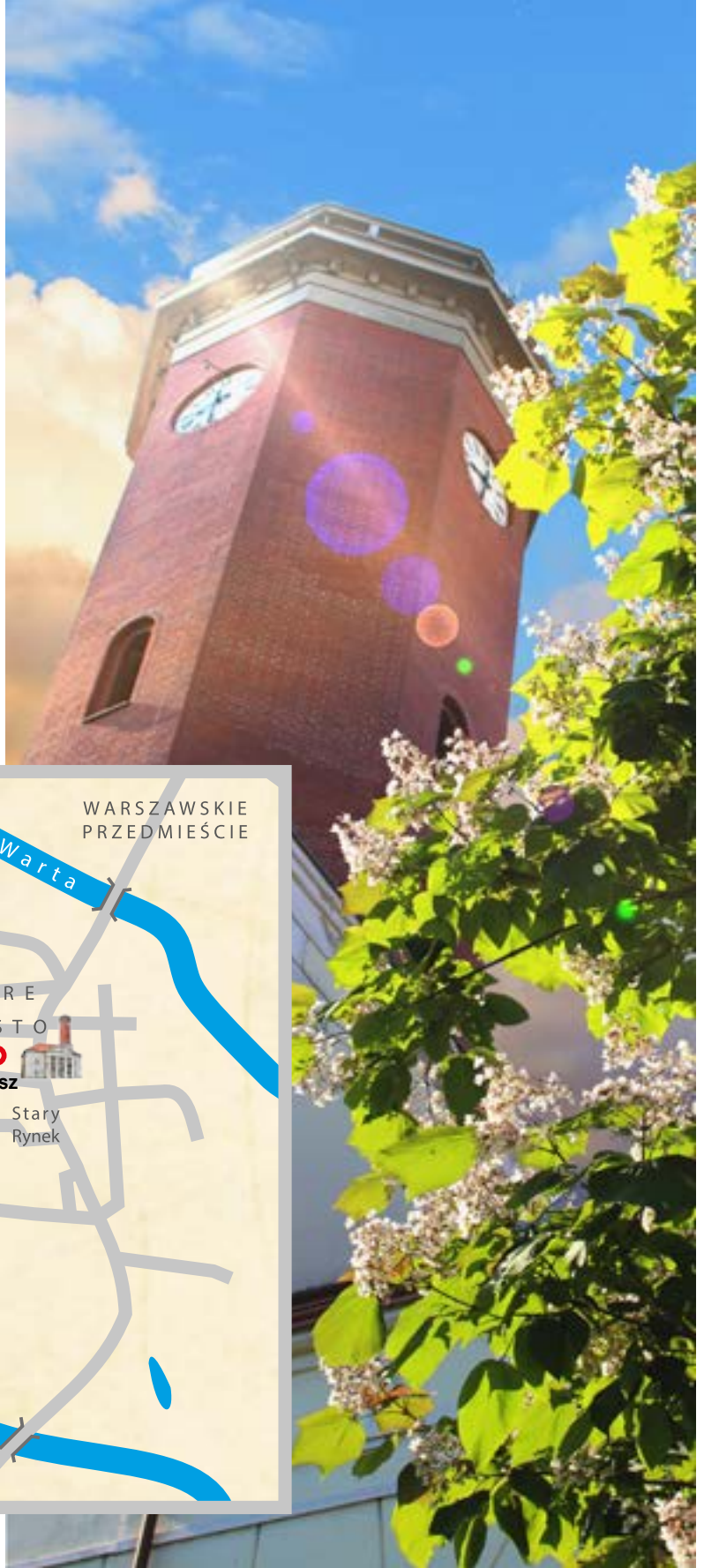
Doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, muzealnik (posiada najwyższy w polskim muzealnictwie tytuł kustosa dyplomowanego), radca prawny. Ukończył również podyplomowe studia public relations oraz szacowania nieruchomości i odbył praktyki niezbędne do uzyskania uprawnień rzeczoznawcy majątkowego.

W latach 2004-2015 dyrektor Muzeum Techniki Ceramicznych w Kole. W czasie jego dyrektorowania kolskie muzeum było laureatem licznych nagród. Był inspiratorem i współautorem stałej wystawy kolskiego fajansu w kolskim Ratuszu.

Regionalista, pasjonat, badacz i popularyzator dziejów Koła i ziemi kolskiej oraz zakonu bernardynów. Autor licznych książek, folderów i artykułów, a także uczestnik i organizator licznych sympozjów i konferencji (np. z okazji 550-lecia fundacji klasztoru OO. Bernardynów w Kole). Z jego publikacji wymienimy: *Władysław Odonic - książę wielkopolski (ok. 1190-1239)*, *Najdawniejsze dzieje Koła* (2012, red. i współautor), *Dzieje kościoła i szpitala św. Ducha w Kole* (2013), *Osiek Mały – dzieje gminy* (2014, red. i współautor), *Dzieje ratusza w Kole* (2015, red. i współautor), *Bernardyni kolscy 1466-2016. 550 lat dziedzictwa i posługi* (2016, red. i współautor).

Wyróżniony odznakami „Za Zasługi dla Samorządu Terytorialnego” oraz „Za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego”.

Od 23 listopada 2018 r. Burmistrz Miasta Koła.

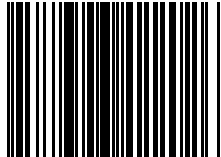
Koło - Ratusz

Gmina Miejska Koło
62-600 Koło
ul. Stary Rynek 1
www.kolo.pl
e-mail: um@kolo.pl

ISBN 978-83-964220-2-6

9 788396 422026 >